

Inzicht in aanbod verblijfsaccommodaties

Verkenning

Inhoudsopgave

- Inleiding 3

Opzet

- Introductie 5
- Werkgroep 6
- Informatiebehoefte 6
- Randvoorwaarden 8
- Databronnen 8
- Vergelijkbaarheid 9
- Verblijfsaanbod vs. vrijetijdsaanbod 9

Aanpak

- Definitiekader 11
- Werkschema & stappenplannen 11

Proef

- Uitvoering vs. uitbesteding 13
- Aanpak proef 13
- Resultaten 14
- Verschillende databronnen 15

Conclusies

- Conclusies 18
- Vervolgstappen 19

Bijlagen

- Bijlage 1 - Databronnen 20
- Bijlage 2 - Definitiekader
- Bijlage 3 – Werkschema
- Bijlage 4 - Stappenplannen

Inleiding

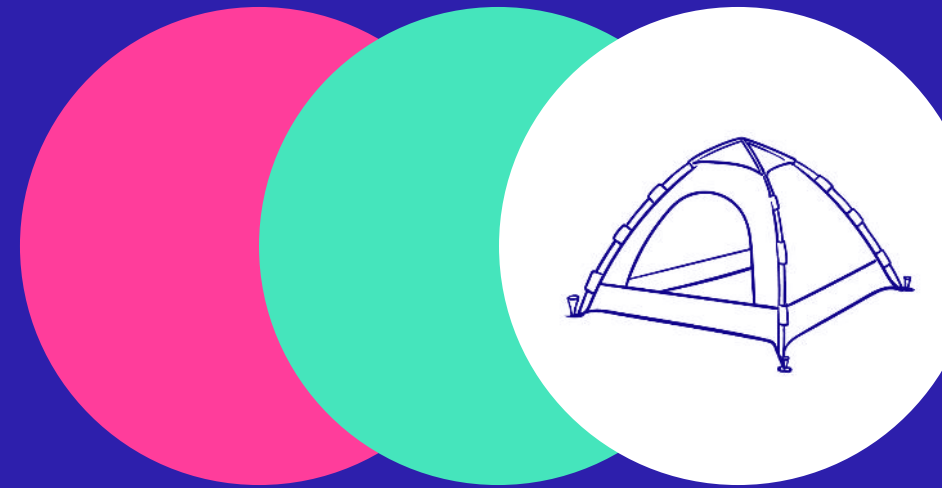
Het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties is momenteel onvoldoende in beeld, op zowel landelijk als provinciaal en regionaal niveau. De beschikbare statistieken omvatten slechts een deel van het aanwezige aanbod, terwijl inzicht in het volledige aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in Nederland van groot belang is voor onder andere toeristisch en ruimtelijk beleid. Zonder goed inzicht in dit aanbod is het immers niet goed mogelijk om een beeld te vormen van het huidige gebruik van dit aanbod of te beoordelen of er ontwikkelruimte is voor de toekomst.

Het uiteindelijke doel van dit project is het komen tot een (meer) volledig beeld van het aanbod van alle vormen van toeristische verblijfsaccommodaties in Nederland, inclusief vast kamperen, tweede woningen, jachthavens en particuliere verhuur. Tijdens deze verkenning zijn alle noodzakelijke voorbereidingen voor een landelijke inventarisatie uitgevoerd.

Deze verkenning resulteert in landelijke afspraken over relevante definities en landelijke databronnen, die opgenomen zullen worden in de nieuwe Landelijke Recreatie & Toerisme Standaard 2030. Daarnaast vloeit uit deze verkenning een advies voor het uitvoeren van een landelijke nulmeting en een aanpak voor beheer en actualisatie van aanbodata voort.

Opzet

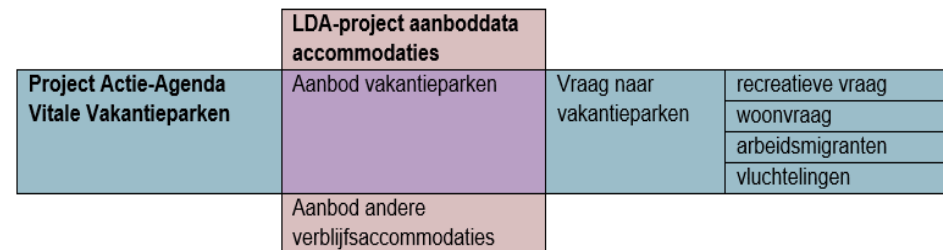
Introductie

Al langere tijd hebben provincies, regio's en gemeenten de wens om meer inzicht te krijgen in het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in Nederland. Het gaat hierbij niet alleen om inzicht in de verschillende aanwezige accommodatietypen en de ligging en spreiding van deze accommodaties, maar ook om inzicht in de aantallen eenheden en slaapplekken van deze accommodaties. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) publiceert maandelijks een overzicht van het aantal (geopende) toeristische logiesaccommodaties in Nederland, inclusief het aantal slaapplekken. Deze statistiek geeft helaas geen compleet beeld. Er is namelijk in de praktijk veel aanbod dat buiten de definities van het CBS valt, zoals toeristische accommodaties voor eigen gebruik (stacaravans op jaarplaatsen, tweede woningen), kajuitboten, particulier verhuuraanbod en zeer kleine accommodaties. Meerdere regio's hebben al gewerkt aan een inventarisatie van het totale aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties, maar dit blijkt lastig te realiseren. Het onderwerp is daardoor ook benoemd als belangrijk thema voor de Landelijke Data Alliantie.

Dit project is opgezet als eerste stap richting een beter en completer inzicht in het aanbod van alle Nederlandse toeristische verblijfsaccommodaties. Binnen dit project is onder andere gewerkt aan het vaststellen van landelijke definities omtrent het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties en het opstellen van een overzicht van relevante (landelijke) databronnen. Op basis van deze definities en bronnen is een universele aanpak voor een landelijke inventarisatie van het aanbod toeristische verblijfsaccommodaties uitgewerkt, waarmee betrokkenen op precies dezelfde manier aanboddata

kunnen verzamelen. Deze aanpak is getest in een proef voor drie Nederlandse gemeenten. Het uitvoeren van een daadwerkelijke landelijke nulmeting is geen onderdeel van dit project.

Deze verkenning naar (meer) inzicht in het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in Nederland is gefinancierd vanuit de Landelijke Data Alliantie (LDA). Er is echter een aanzienlijke link met het traject rondom de *Actie-agenda Vitale Vakantieparken*. Een belangrijk onderdeel binnen deze actie-agenda is het verkrijgen van een beter inzicht in de vraag naar én het aanbod van Nederlandse vakantieparken. Dit LDA-project gaat echter breder en is opgezet als verkenning voor meer inzicht in alle typen van Nederlandse toeristische verblijfsaccommodaties. De overlap tussen beide trajecten wordt geïllustreerd in onderstaand figuur.

Figuur 1: De verhouding tussen beide projecten rondom het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties.

Werkgroep

Voor deze verkenning is een speciale werkgroep samengesteld met daarin zoveel mogelijk relevante kennis en expertise. HZ Kenniscentrum Kusttoerisme heeft het voortouw genomen voor deze verkenning. Vanuit de achterban van de LDA zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd in de werkgroep:

- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
- HISWA-RECRON
- Marketing Drenthe
- MarketingOost
- NBTC Holland Marketing
- Provincie Gelderland
- Provincie Limburg
- Provincie Noord-Holland
- Provincie Utrecht
- Provincie Zeeland
- Visit Veluwe

Informatiebehoefte

Binnen de werkgroep is uitgebreid gesproken over enerzijds de algemene informatiebehoefte en anderzijds de beleidsrelevantie van het in beeld hebben van toeristische verblijfsaccommodaties. In algemene zin wil men aanbodontwikkelingen kunnen volgen om de effecten van beleidsmaatregelen te kunnen meten.

Binnen het domein toerisme is 'lusten en lasten in balans' hét actuele thema. Om deze balans te kunnen bereiken én waarborgen is het van belang om inzicht te hebben in de omvang, het type en de regionale spreiding van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties. Naast de omvang en het type aanbod is het ook waardevol om inzicht te hebben in de aard van het gebruik - toeristisch gebruik of anderszins - en de frequentie / intensiteit van het gebruik. Op basis daarvan zou men de balans tussen toeristische druk (samenspel vraag/aanbod) enerzijds en draagkracht van de regio anderzijds willen bewaken.

Na enige discussie is geconcludeerd dat het ook relevant is om inzicht te hebben in kleinschalig / verspreid aanbod, vanwege de mogelijke impact voor de directe omgeving. Dit wil men vroegtijdig kunnen signaleren.

Bovendien is de planvoorraad een relevant topic, om ook verwachte ontwikkelingen en uitbreidingen van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in beeld te hebben. Dit stelt betrokkenen in staat om vroegtijdig te kunnen beoordelen wat de betekenis is voor de lusten & lasten met betrekking tot toerisme, maar ook voor de exploitatie van bestaande aanbieders.

Dit raakt aan het thema van de *Actie-agenda Vitale Vakantieparken*. Hebben vakantieparken voldoende (toeristisch) toekomstperspectief? De druk op de woningmarkt en zoektocht naar woonruimte voor bijvoorbeeld arbeidsmigranten, en vluchtelingen leidt bijvoorbeeld ook tot een (grotere) druk op vakantieparken die toeristisch minder vitaal zijn.

In een breder perspectief is het toeristisch aanbod slechts één van de vele ruimtegebruikers in Nederland. Er spelen bovendien onderwerpen als de toename van woningbouw en de energietransitie (aanleg windmolens, zonneparken), maar ook bijvoorbeeld vragen als: wat is de recreatiebehoefte van onze inwoners en hoeveel recreatie- & verblijfsaanbod is daarvoor nodig? Hoe kan worden bepaald hoeveel aanbod een provincie nodig heeft?

Informatiebehoefte (breed)

- Totaalbeeld van het aanbod van alle toeristische verblijfsaccommodaties: vestigingen, aantal eenheden & locatie
- Inzicht in ruimtebeslag
- Inzicht in planvoorraad
- Inzicht in de aard van gebruik: toeristisch versus permanente bewoning / andere gebruiksvormen
- Inzicht in mate van gebruik: hoe intensief/frequent wordt het aanbod gebruikt?
- Inzicht in economische vitaliteit
- Inzicht in eigenaarschap (individu/keten)
- Inzicht in bouwjaar en verkoopwaarde

De informatiebehoefte die voortkomt uit de beschreven beleidsthema's is erg breed en veelomvattend. Veel inzichten kunnen echter pas worden gegenereerd nadat er überhaupt een inventarisatie van het aanbod aanwezig is. Daarom wordt binnen dit project gefocust op de eerste twee punten van de informatiebehoefte, namelijk:

- Totaalbeeld van het aanbod van alle toeristische verblijfsaccommodaties: vestigingen, aantal eenheden & locatie
- Inzicht in ruimtebeslag

Binnen dit project is een aanpak uitgewerkt waarmee kan worden voorzien in deze informatiebehoefte. Pas daarna kan worden gewerkt aan de overige gewenste inzichten. Specifiek voor vakantieparken is hiervoor al een relevant instrument ontwikkeld: Monitor Vitale Vakantieparken Veluwe.

Randvoorwaarden

Tijdens de discussie rondom de informatiebehoefte zijn ook een aantal belangrijke randvoorwaarden opgesteld. Deze randvoorwaarden voor het (landelijk) in kaart brengen van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties zijn:

- **Continuïteit van de data**

Het is belangrijk dat data door de tijd heen met elkaar kan worden vergeleken. Dit houdt concreet in dat wijzigingen in o.a. definities of categorieën de continuïteit van de data kunnen beïnvloeden.

- **Gestructureerde opbouw**

Het is belangrijk dat de opbouw van de inventarisatie gestructureerd is en dat deze vaste structuur gezamenlijk wordt vastgesteld en gehanteerd zodat data voor verschillende jaren en verschillende regio's met elkaar kunnen worden vergeleken. Concreet houdt dit in dat wijzigingen in structuur ook de continuïteit van data kunnen beïnvloeden.

- **Automatisering**

Mogelijkheden voor automatisering en slimme koppelingen van bijvoorbeeld databronnen zijn kansen die absoluut benut moeten worden bij het in kaart brengen van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties.

Databronnen

De werkgroep heeft na zorgvuldig overleg geconcludeerd dat er een aantal belangrijke (landelijke) databronnen relevant zijn voor dit project. In deze databronnen kan (een gedeelte van) de gewenste informatie worden teruggevonden. Een koppeling tussen meerdere relevante (landelijke) databronnen kan veel inzicht bieden én een grote bijdrage leveren aan het verkrijgen van inzicht in het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in Nederland. De door de werkgroep geselecteerde relevante (landelijke) databronnen voor dit project betreffen:

- Gegevens uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KVK).
- Gegevens uit het LISA Vestigingenregister.
- Gegevens uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG).
- Gegevens uit de Basisregistratie Topografie (BRT)

Meer informatie over bovenstaande databronnen is bijgevoegd als bijlage 1.

Vergelijkbaarheid

Informatie kan pas worden ontsloten als het volledig is. De data zijn uiteindelijk zo goed als de zwakste schakel. Er schuilen risico's in het tonen van niet-volledige data. Het is een ontzettend lastige opgave om een volledig inzicht in het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties te verkrijgen, omdat men nooit weet wanneer volledigheid is bereikt. Het uitgangspunt van de werkgroep is het vormen van een zo compleet mogelijk beeld op een eenduidige manier. Hier zit juist ook de uitdaging. Bovendien is vergelijkbaarheid heel belangrijk. Hoewel de landelijke databronnen uniforme data leveren, is de wijze waarop de data vervolgens verwerkt wordt (bijv. ontdebellen, actualiseren, accommodatie wel/niet beschikbaar/geopend) mede bepalend voor de mate waarin de uiteindelijke uitkomsten vergelijkbaar zijn.

Uiteindelijk is binnen de werkgroep consensus ontstaan over een aanpak met verschillende niveaus. Het basisniveau gaat uit van een aanpak gebaseerd op landelijke datasets die openbaar toegankelijk zijn. Iedereen kan deze data op dezelfde wijze ontsluiten, waardoor sprake is van vergelijkbare data.

Door verrijking van deze landelijke data - bijvoorbeeld door middel van webscraping of aanvullende regionale onderzoeken - kan steeds een completer beeld worden geschetst. Deze extra stappen moeten in het kader van vergelijkbaarheid wel in alle regio's op dezelfde manier (uniforme definities, uniforme afbakening van bronnen, uniforme werkprocessen, etc) worden uitgevoerd, zodat regio's met eenzelfde niveau data kunnen vergelijken.

Verblijfsaanbod vs. vrijetijdsaanbod

De werkgroep vond het meenemen van vrijetijdsaanbod in dit traject een waardevolle toevoeging. Er is vaak veel overlap in de manier waarop men zaken aanpakt. Het lijkt zinnig om de twee te combineren. Diverse regio's willen graag ook aan de slag met een analyse van het vrijetijdsaanbod en zouden de definities en bronnen graag landelijk afstemmen voordat zij aan de slag gaan. Inhoudelijk was de werkgroep het dan ook eens met de toevoeging van vrijetijdsaanbod aan deze verkenning, maar het bleef de vraag of dit werkbaar en uitvoerbaar was en of dit paste binnen de bestaande begroting. Het in beeld krijgen van het vrijetijdsaanbod is een grote en complexe toevoeging, die onder andere qua uitwerking veel tijd zou vragen. Bovendien was de verwachting dat ook andere deelnemers aan de werkgroep zouden moeten worden toegevoegd. De huidige werkgroep is namelijk specifiek samengesteld vanwege de kennis van het verblijfsaanbod.

Gezien de relatie van dit project met de landelijke Actie-agenda Vitale Vakantieparken is besloten dat het van belang was om te focussen op het in beeld brengen van het verblijfsaanbod. Voorgesteld is om een nieuw LDA-project op te zetten omtrent definities, bronnen en informatiebehoefte met betrekking tot het vrijetijdsaanbod. Daarvoor zou dan een eigen werkgroep moeten worden samengesteld met deelnemers met meer aansluitende kennis.

Aanpak

Definitiekader

HZ Kenniscentrum Kusttoerisme is al meerdere jaren bezig met een inventarisatie van het aanbod van Zeeuwse toeristische verblijfsaccommodaties en de actualisatie van deze aanbodinventarisatie. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van een definitiekader dat door de jaren heen is doorontwikkeld aan de hand van de geleerde lessen tijdens het proces van inventarisatie en actualisatie. Het definitiekader dat wordt gebruikt door HZ Kenniscentrum Kusttoerisme heeft gediend als basis voor een definitiekader binnen dit project.

De werkgroep heeft dit definitiekader gezamenlijk besproken en vervolgens feedback en voorgestelde aanpassingen en toevoegingen gedeeld. Deze feedback, aanpassingen en toevoegingen zijn vervolgens verwerkt. Dit leidde uiteindelijk tot een gezamenlijk gedragen definitiekader voor het in kaart brengen van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties. Gezamenlijk is dit kader vastgesteld als definitief definitiekader.

Het hanteren van dezelfde definities waarover iedereen het eens is, is uiteraard ontzettend belangrijk voor onder andere de vergelijkbaarheid van resultaten en aanboddata. Ook de duidelijkheid van de betreffende definities is ontzettend belangrijk. Het door de werkgroep vastgestelde definitiekader is opgenomen als bijlage 2.

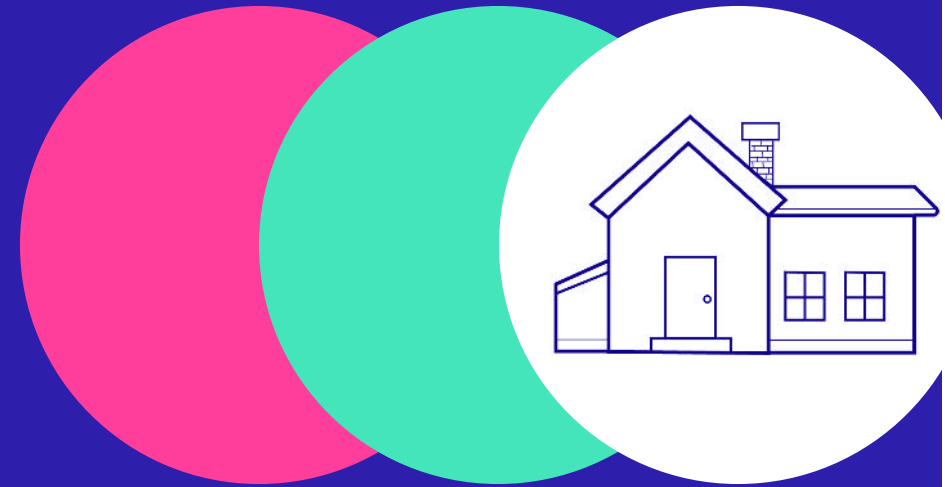
Werkschema & stappenplannen

Voor de daadwerkelijke inventarisatie van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties is een werkschema ontwikkeld. Zoals eerder toegelicht is door de werkgroep besloten om de inventarisatie op te delen in een basisniveau en een aantal verdiepende niveaus. In het werkschema is vervolgens per niveau aangeduid welk gedeelte van welk accommodatietype wordt geïnventariseerd. Enerzijds dus inhoudelijk en anderzijds per categorie van toeristische verblijfsaccommodaties. Het werkschema kan worden gebruikt voor een duidelijk overzicht, maar is ook noodzakelijk bij de uiteindelijke inventarisatie. Dit schema is namelijk de eerste stap bij het in kaart brengen van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties.

Voor de daadwerkelijke inventarisatie van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties zijn stappenplannen opgesteld. Ieder onderdeel van het werkschema is gekoppeld aan een specifiek stappenplan. Deze kan vervolgens worden gevolgd om zo het betreffende aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in kaart te brengen. Er zijn in totaal 14 stappenplannen opgesteld.

Ook het werkschema en de stappenplannen zijn gezamenlijk besproken en na verwerkte feedback en aanvullingen door de werkgroep definitief vastgesteld. Het werkschema is opgenomen als bijlage 3 en de stappenplannen zijn opgenomen als bijlage 4.

Proef

Uitvoering vs. uitbesteding

Bij de uitwerking van het werkschema bleek voor de werkgroep dat het uitvoeren van een complete inventarisatie veelomvattend is, zeker zodra de wens bestaat om meer informatie inzichtelijk te hebben dan alleen de informatie die onderdeel uitmaakt van het basisniveau. Hieruit ontstond een gewetensvraag: in hoeverre gaat men het werkschema en bijbehorende stappenplannen überhaupt in de praktijk toepassen? Of is men eerder geneigd om alles neer te leggen bij een externe partij? Overwegingen die zijn uitgewisseld:

- Hoe betrouwbaar is de data van een externe partij?
- Op de lange termijn zou zo'n essentiële dataset misschien niet bij een externe partij moeten liggen.
- Voor overheden kan het lastig zijn om zich langdurig te verbinden aan één partij.
- In een offertetraject/ opdrachtverlening zou moeten worden meegegeven dat de methodiek herhaalbaar moet zijn.
- Het nu ontwikkelde werkschema met bijbehorende stappenplannen is nog nooit helemaal op deze manier uitgevoerd, dus zou ook eerst getoetst moeten worden.

Aanpak proef

Allesoverwegende is afgesproken om een proef te doen voor drie gemeenten, gespreid over het land, met de bestaande aanbodata (geregistreerd aanbod) van de betreffende gemeenten als toetsingskader. Na het inventariseren van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in deze gemeenten, met behulp van het opgestelde werkschema en bijbehorende stappenplannen, kan worden nagegaan in hoeverre dit leidt tot een complete inventarisatie. Vervolgens kunnen de resterende hiaten in beeld worden gebracht. Op basis hiervan kan uiteindelijk worden beoordeeld of deze route leidt tot een gewenst eindresultaat of dat het wenselijker is om deze inventarisatie uit te besteden aan een externe (commerciële) partij.

De proef is uitgevoerd voor de gemeente Utrechtse Heuvelrug, de gemeente Ommen en de gemeente Veere. Voor de proef is met name gefocust op het inventariseren van het aanbod binnen het basisniveau en verdiepend niveau 1 van het werkschema. Het inventariseren van particuliere verhuur maakte daarom geen onderdeel uit van de proef. Zie bijlage 3 voor meer informatie over de niveaus binnen het werkschema. Het te verrichten werk voor de aanvullende verdiepende niveaus betreft vooral handmatig werk en hoeft niet uitzonderlijk getest te worden. Dit betreft vooral zoeken via internet en contact opnemen met bedrijven. De meeste aandacht is dus uitgegaan naar het in beeld krijgen van locaties & vestigingen en minder naar het in beeld brengen van de capaciteit op die locaties & vestigingen. Dit is wel onderdeel van het werkschema en de stappenplannen, maar is geen onderdeel geweest van de proef.

Tijdens de proef is samengewerkt met NRIT Media, vanwege hun nationale database voor verblijfsrecreatie. Tijdens de proef zijn ervaringen uitgewisseld ten aanzien van dataverzameling en beheer.

Figuur 2: De drie gemeenten waarvoor de proef met aanbodata is uitgevoerd.

Resultaten proef

De resultaten van de proef zijn in maart 2022 geëvalueerd met de werkgroep. Naar schatting is 80-85% van alle toeristische verblijfsaccommodaties (exclusief particuliere verhuur) te vinden via de werkwijze met de geselecteerde bronnen. **Dit houdt dus in dat de voorgestelde aanpak op landelijke schaal veel inzicht kan genereren in het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties.**

De uitvoering hiervan is echter complex. Het koppelen van relevante databestanden bleek een grote uitdaging tijdens de uitgevoerde proef. Automatisering is lastig gebleken op kleine schaal. Ervaring met data rondom het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties is noodzakelijk gebleken. Lokale kennis is eveneens van grote toegevoegde waarde, maar is lastig schaalbaar naar landelijk niveau.

Een gedeelte van de bedrijven met toeristische verblijfsaccommodaties in Nederland staat niet met de juiste SBI-code geregistreerd in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Tijdens evaluatie van de proef vertelde het CBS webscraping te gebruiken om adressenbestanden verkregen via het KVK Handelsregister aan te vullen, gevolgd door een enquête om de aanboddata op te schonen. Vervolgens werd de suggestie gedaan om Points of Interest (POI's) vanuit online kaarten te benutten. Zo omvat de Living Atlas in ArcGIS een groot aantal Nederlandse horecavestigingen met informatie op basis van POI's via Google. Deze data bevatten vaak ook achterliggende informatie via Google zoals contactgegevens, website en openingstijden. Het is de moeite waard om met partijen als ArcGIS te verkennen of ook andere POI's op dezelfde wijze kunnen worden ontsloten.

Gebruikte databronnen

Voor de proef is gebruik gemaakt van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), de Basisregistratie Topografie (BRT), het KVK Handelsregister en het LISA Vestigingenregister. Zoals eerder toegelicht bleek het koppelen van relevante (landelijke) databronnen een grote uitdaging tijdens de uitgevoerde proef. Bovendien bleek ook automatisering op kleine schaal lastig. Ongeveer 80-85% van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties (exclusief particuliere verhuur) is weliswaar in kaart te brengen met de geselecteerde bronnen, maar niet alle bronnen sluiten goed op elkaar aan. Zo bevat elke databron weer andere informatie, maar is er toch ook weer vaak sprake van een bepaalde overlap. Met alle geselecteerde bronnen tezamen kan ongeveer 80% van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in kaart worden gebracht.

Om te illustreren dat elke databron weer een ander inzicht geeft én dat er tussen bepaalde databronnen een (grote) overlap kan zijn, is er voor Domburg (gemeente Veere) weergegeven op basis van welke bron een bepaalde locatie in kaart is gebracht. Deze locaties uit een bepaalde bron zijn vervolgens ingekleurd en afgezet tegen het geregistreerd aanbod. De kaarten staan op de volgende pagina en zij geven een beeld van het aandeel van het Domburgse aanbod dat met de verschillende bronnen in kaart kan worden gebracht. Hierbij wordt uiteraard alleen de locatie duidelijk. Aanvullende informatie (bijvoorbeeld accommodatietype en capaciteit) kan aan de hand van het werkschema & de stappenplannen worden verzameld.

Basisregistratie Topografie

Basisregistratie Adressen en Gebouwen, functie logies

geregistreerd aanbod

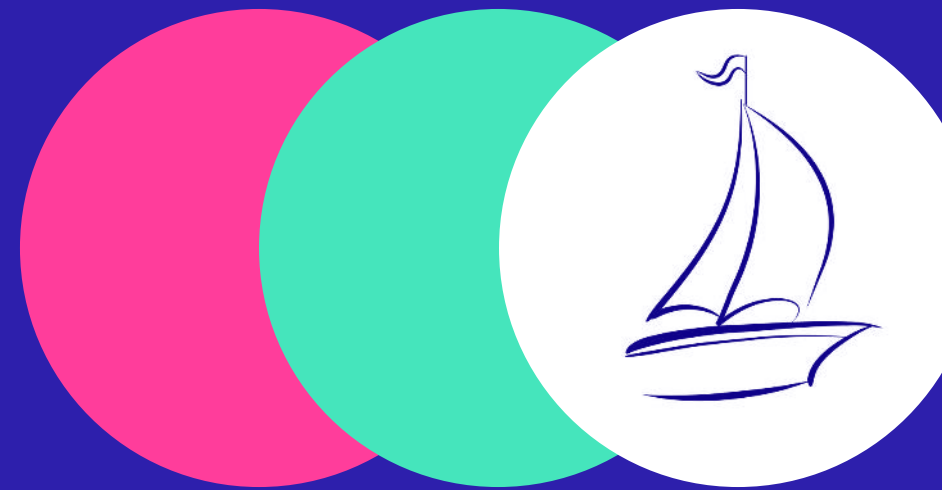
KVK Handelsregister

LISA Vestigingenregister

Conclusies

Conclusies

Momenteel is er sprake van een zeer versnipperd en zeer incompleet beeld van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in Nederland. Inzicht in het aanbod is echter essentieel om gefundeerde keuzes te maken in toeristisch en ruimtelijk beleid. De alom nagestreefde aanpak van spreiding in ruimte en tijd, om zo bij te dragen aan 'lusten en lasten in balans' staat of valt met weten hoeveel aanbod waar is. Als het gaat om het al dan niet toestaan van ontwikkeling van nieuw aanbod is het ook nodig om te weten wat het huidige aanbod is.

Diverse provincies en regio's hebben weliswaar 'lijstjes' van verblijfsaccommodaties, maar deze zijn geen van allen compleet en de definities en inhoud van die lijstjes is overal verschillend. In dit project is een aanpak ontwikkeld waarmee naar schatting 80-85% van alle toeristische verblijfsaccommodaties in Nederland (exclusief particuliere verhuur) in beeld kan worden gebracht. Dat zou een completer beeld opleveren dan momenteel in de praktijk vaak beschikbaar is en betrokkenen voorzien van de informatie waaraan behoefte is gebleken. Wellicht is zelfs een nog hoger percentage haalbaar, wanneer voorgestelde acties zoals het inpassen van POI's via Google en het verhogen van de kwaliteit van relevante landelijke databronnen ook gerealiseerd kunnen worden. Het in beeld kunnen brengen van 100% van de Nederlandse toeristische verblijfsaccommodaties zou een utopie kunnen zijn.

Het is volgens de werkgroep realistisch om te starten met een streefgetal van 80% en om van daaruit te werken aan verdere doorontwikkeling. Verbeteringen in de data-analyse en in relevante (landelijke) databronnen kunnen daaraan bijdragen.

Tijdens het slotoverleg van de werkgroep is aangegeven te willen werken naar een gezamenlijke database van toeristische verblijfsaccommodaties, die men gezamenlijk wil opzetten, gezamenlijk wil bijhouden en waar men gezamenlijk eigenaar van wil zijn. Een gezamenlijke methode is bovendien heel erg belangrijk om aanboddata te kunnen vergelijken. Toevoegingen op de landelijke database zouden lokaal / regionaal een mogelijkheid kunnen zijn.

Wanneer sprake is van een gezamenlijke aanpak en een gezamenlijk resultaat is het wel belangrijk dat uiteindelijk ook alle betrokkenen - niet alleen provincies, maar ook gemeenten, ondernemers, onderzoekers en adviseurs - makkelijk gebruik kunnen maken van de data: open data. De data zouden eventueel kunnen worden ontsloten via bijvoorbeeld een speciaal dashboard en/ of een speciale kaart. Diverse partijen bieden hiervoor oplossingen aan. Het dashboard dat in Zeeland is ontwikkeld, kan hiervoor als voorbeeld / startpunt dienen.

Vervolgstappen

Op basis van het definitiekader en de aanpak ontwikkeld in dit project, adviseert de werkgroep dus om toe te werken naar één gezamenlijke database. Deze database is van groot belang voor toeristisch beleid, maar ook voor aanpalende beleidsdomeinen, zoals de vitalisering van vakantieparken en het tegengaan van ondermijnende activiteiten via toeristische accommodaties. Hoewel de database dus meerdere doelen kan dienen, wordt geadviseerd om de ontwikkeling ervan vanuit het toeristisch domein te initiëren en financieren. Hoe meer beleidsdomeinen betrokken worden, hoe complexer de besluitvorming en dit leidt tot ongewenste vertragingen in de uitvoering.

Via de Landelijke Data Alliantie is in de afgelopen periode veel ervaring opgedaan met het gezamenlijk financieren van toeristische onderzoeksprojecten, in nauwe samenwerking met het Vrijetijdsnetwerk van provincies. Daarom wordt voorgesteld om ook dit project via die weg op te starten.

Hiertoe wordt een voorstel uitgewerkt en allereerst voorgelegd aan de LDA Programmaraad. Bij akkoord worden vervolgens offertes uitgevraagd bij relevante marktpartijen. Parallel wordt in beeld gebracht hoe omgegaan dient te worden met eigenaarschap, beheer en onderhoud op de lange termijn. Op basis van offertes en het voorstel voor eigendom, beheer en onderhoud van data wordt een voorstel voor deelname voorgelegd aan alle provincies.

Bijlagen

Bijlage 1 - Databronnen

Handelsregister													
<i>Kamer van Koophandel</i>													
Inhoudelijk <i>Welke inhoud bevat deze bron?</i>	In het Handelsregister staan alle bedrijven, rechtspersonen en andere organisaties die deelnemen aan het economisch verkeer in Nederland. KVK registreert diverse gegevens zoals de naam, de contactgegevens en functionarissen. Elke inschrijving krijgt een uniek KVK-nummer. Ieder bedrijf dat zich inschrijft in het Handelsregister krijgt 1 of meer SBI-codes. Een SBI-code is een getal van 4 of 5 cijfers en geeft aan wat de activiteit van een onderneming is. Voor elke activiteit van een onderneming krijg je een aparte SBI-code.												
Welke type gegevens staan in deze bron?	<table border="1"> <tr> <td>Bedrijfsnaam</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>Vestigingsadres</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>Postadres</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>Type bedrijf</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>Aantal eenheden</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Aantal slaappleatsen</td> <td>☐</td> </tr> </table>	Bedrijfsnaam	✓	Vestigingsadres	✓	Postadres	✓	Type bedrijf	✓	Aantal eenheden	☐	Aantal slaappleatsen	☐
Bedrijfsnaam	✓												
Vestigingsadres	✓												
Postadres	✓												
Type bedrijf	✓												
Aantal eenheden	☐												
Aantal slaappleatsen	☐												
Welke data zijn relevant?	Handelsnaam, vestigingsadres, evt. correspondentieadres, SBI-code. Het is nodig om een selectie te maken van relevante SBI-codes: <ul style="list-style-type: none"> • 55 – Logiesverstrekking <ul style="list-style-type: none"> ○ 55.1 – Hotels e.d. ○ 55.2 Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen; jeugdherbergen en vakantiecampen ○ 55.3 – Kampeerterreinen ○ 55.9 Overige logiesverstrekking • 93.29.1 – Jachthavens (let op, exclusief gemeentelijke jachthavens) 												
Beschikbaarheid van data <i>Op welk(e) niveau('s) is de data beschikbaar?</i>	Van zeer lokaal tot nationaal.												
Uitvoering <i>Hoe wordt dit onderzoek uitgevoerd?</i>	Verplichte registratie van bedrijven.												
Publicatie <i>Hoe vaak worden resultaten gepubliceerd?</i>	Data is continu actueel en kan op elk moment worden aangeschaft.												
Voordelen <i>Wat zijn de voordelen?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • De enige verplichte registratie voor bedrijven in Nederland, daarmee is het de meest complete en altijd actuele databron voor bedrijfsmatig aanbod. 												

Bijlage 1 - Databronnen

	<ul style="list-style-type: none"> • Universeel voor heel Nederland, selectie van elk gewenst gebied in NL is mogelijk. • Eenvoudig te filteren naar type bedrijfsactiviteit (SBI). • Op elk moment is data toegankelijk. • Data is gemakkelijk in gebruik. • Data is per adres openbaar toegankelijk, meerdere adressen tegelijk kunnen worden aangekocht tegen relatief lage kosten. • KVK is een zelfstandig bestuursorgaan, geen winstoogmerk.
Kanttekeningen <i>Wat zijn de kanttekeningen bij deze bron?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • SBI-codes vaak niet correct, daardoor kan deel van toeristisch aanbod worden gemist en/of is sprake van vervuiling van bestand. • SBI-code komt niet altijd overeen met meer gedetailleerde definities verblijfsaanbod, dit vraagt om handmatige toebedeling. • Geen gegevens over capaciteit van het bedrijf. • Handelsnaam komt niet altijd overeen met bedrijfsnaam. • Mogelijke AVG-issues met woonadressen van ondernemers met kleinschalig aanbod (denk aan B&B's etc). • Aanwezigheid van "spookbedrijven".

Bijlage 1 - Databronnen

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)													
Kadaster													
Inhoudelijk <i>Welke inhoud bevat deze bron?</i>	De BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) bevat gemeentelijke basisgegevens van alle adressen en gebouwen in een gemeente. Gegevens als bouwjaar, oppervlakte, gebruiksdoel en locatie op de kaart zijn opgenomen in de BAG. Gemeenten zijn bronhouders van de BAG. Zij zijn verantwoordelijk voor het opnemen van de gegevens in de BAG en voor de kwaliteit ervan.												
Welke type gegevens staan in deze bron?	<table border="1"> <tr> <td>Bedrijfsnaam</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Vestigingsadres</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Postadres</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Type bedrijf</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Aantal eenheden*</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Aantal slaappleatsen</td> <td>☐</td> </tr> </table> <p>*Enkel inzicht in gebouwen. Chalets, stacaravans e.d. vallen hierbuiten</p>	Bedrijfsnaam	☐	Vestigingsadres	☒	Postadres	☐	Type bedrijf	☐	Aantal eenheden*	☒	Aantal slaappleatsen	☐
Bedrijfsnaam	☐												
Vestigingsadres	☒												
Postadres	☐												
Type bedrijf	☐												
Aantal eenheden*	☒												
Aantal slaappleatsen	☐												
Welke data zijn relevant?	Bouwjaar, gebruiksdoel (logiesfunctie), locatie op de kaart en status pand.												
Beschikbaarheid van data <i>Op welk(e) niveau('s) is de data beschikbaar?</i>	Van zeer lokaal tot nationaal.												
Uitvoering <i>Hoe wordt dit onderzoek uitgevoerd?</i>	Verplichte registratie van alle adressen en gebouwen.												
Publicatie <i>Hoe vaak worden resultaten gepubliceerd?</i>	Data is continu actueel en kan op elk moment worden geraadpleegd.												
Voordelen <i>Wat zijn de voordelen?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Verplichte registratie voor gebouwen in Nederland. • Universeel voor heel Nederland, selectie van elk gewenst gebied in NL is mogelijk. • Mogelijk om enkel gebouwen met logiesfunctie op te vragen • Op elk moment is data toegankelijk. • Mogelijk om overzicht van mutaties te genereren. • Data is gemakkelijk in gebruik. • Data per adres is vrij toegankelijk via online viewer, data te gebruiken met meerdere kaartlagen. • Data is per adres openbaar toegankelijk voor derden, overheden hebben toegang tot de BAG-registratie en kunnen exports maken van meerdere adressen. • Tweede woningen worden (grotendeels) zichtbaar. 												

Bijlage 1 - Databronnen

<p>Kanttekeningen <i>Wat zijn de kanttekeningen bij deze bron?</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geen inzicht in naam van het bedrijf. • Geen gegevens over capaciteit van het bedrijf. • Geen gegevens over type categorie, dit vraagt om handmatige toebedeling. • Enkel inzicht in het aantal gebouwen (bijv. vakantiewoningen en appartementen). Geen inzicht in aantal “verplaatsbare” eenheden als chalets, stacaravans e.d. • Gebruiksdoel in BAG-registratie sluit niet altijd aan bij de daadwerkelijke functie van het gebouw (woonfunctie vs. logiesfunctie). • Mogelijke AVG-issues met adressen van gebouwen met logiesfunctie die wel (deels) permanent bewoond worden.
---	--

Bijlage 1 - Databronnen

Basisregistratie Topografie (BRT)													
Kadaster													
Inhoudelijk <i>Welke inhoud bevat deze bron?</i>	Het Kadaster is houder van de Basisregistratie Topografie (BRT). De BRT bestaat uit digitale topografische bestanden op verschillende schaalniveaus. Zowel de opgemaakte kaarten als de objectgerichte bestanden zijn beschikbaar als open data. Dat betekent dat het Kadaster deze gegevensbestanden kosteloos en met minimale leveringsvoorwaarden ter beschikking stelt.												
Welke type gegevens staan in deze bron?	<table border="0"> <tr> <td>Bedrijfsnaam</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Vestigingsadres*</td> <td>☒</td> </tr> <tr> <td>Postadres</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Type bedrijf</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Aantal eenheden</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Aantal slaappleatsen</td> <td>☐</td> </tr> </table> <p>*Geen specifiek adres, wel contouren van campings en vakantieparken</p>	Bedrijfsnaam	☐	Vestigingsadres*	☒	Postadres	☐	Type bedrijf	☐	Aantal eenheden	☐	Aantal slaappleatsen	☐
Bedrijfsnaam	☐												
Vestigingsadres*	☒												
Postadres	☐												
Type bedrijf	☐												
Aantal eenheden	☐												
Aantal slaappleatsen	☐												
Welke data zijn relevant?	Campings, vakantieparken en hun bijbehorende contouren kunnen worden gebaseerd op de Basisregistratie Topografie. Hierin worden campings en bungalowparken als functioneel gebied ingewonnen.												
Beschikbaarheid van data <i>Op welk(e) niveau('s) is de data beschikbaar?</i>	Van zeer lokaal tot nationaal.												
Uitvoering <i>Hoe wordt dit onderzoek uitgevoerd?</i>	Verplichte registratie van alle woningen en percelen.												
Publicatie <i>Hoe vaak worden resultaten gepubliceerd?</i>	Data is continu actueel en kan op elk moment worden geraadpleegd.												
Voordelen <i>Wat zijn de voordelen?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Universeel voor heel Nederland 												

Bijlage 1 - Databronnen

Vestigingenregister													
LISA													
Inhoudelijk <i>Welke inhoud bevat deze bron?</i>	<p>Het LISA bestand bevat gegevens over ruim 1,8 miljoen vestigingen (bestand 2021). Per vestiging zijn voor heel Nederland de volgende gegevens beschikbaar: naam vestiging, vestigingsadres, correspondentieadres, activiteitencode (SBI 2008, versie 1 januari 2018), aantal mannen fulltime, vrouwen fulltime, mannen parttime, vrouwen parttime (incl. uitzendkrachten), telefoonnummer, gemeentecode en BAG-gegevens. Er worden geen absolute gegevens over de werkgelegenheid van individuele vestigingen geleverd. Wel is een grootteklasse van het aantal werkzame personen beschikbaar of worden absolute gegevens geaggregeerd.</p>												
Welke type gegevens staan in deze bron?	<table border="1"> <tr> <td>Bedrijfsnaam</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>Vestigingsadres</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>Postadres</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Type bedrijf</td> <td>✓</td> </tr> <tr> <td>Aantal eenheden</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Aantal slaappleatsen</td> <td>☐</td> </tr> </table>	Bedrijfsnaam	✓	Vestigingsadres	✓	Postadres	☐	Type bedrijf	✓	Aantal eenheden	☐	Aantal slaappleatsen	☐
Bedrijfsnaam	✓												
Vestigingsadres	✓												
Postadres	☐												
Type bedrijf	✓												
Aantal eenheden	☐												
Aantal slaappleatsen	☐												
Welke data zijn relevant?	<p>Handelsnaam, vestigingsadres, evt. correspondentieadres, SBI-code. Het is nodig om een selectie te maken van relevante SBI-codes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 55 – Logiesverstrekking <ul style="list-style-type: none"> ○ 55.1 – Hotels e.d. ○ 55.2 Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen; jeugdherbergen en vakantiecampen ○ 55.3 – Kampeerterreinen ○ 55.9 Overige logiesverstrekking <p>93.29.1 – Jachthavens (let op, exclusief gemeentelijke jachthavens)</p>												
Beschikbaarheid van data <i>Op welk(e) niveau(s) is de data beschikbaar?</i>	<p>Van zeer lokaal tot nationaal.</p>												
Uitvoering <i>Hoe wordt dit onderzoek uitgevoerd?</i>	<p>LISA is een landelijk overkoepelende stichting, die de belangen behartigt van 20 regionale registerhouders. Deze registerhouders zijn zelf eigenaar van de dor hen verzamelde data en behandelen vragen die in hun registergebied vallen. LISA behandelt in principe alleen informatievragen die registeroverstijgend zijn (of niet-registeroverstijgende vragen, op verzoek van de registerhouder).</p>												
Publicatie <i>Hoe vaak worden resultaten gepubliceerd?</i>	<p>Data is continu actueel en kan op elk moment worden geraadpleegd.</p>												
Voordelen	<ul style="list-style-type: none"> • Universeel voor heel Nederland 												

Bijlage 1 - Databronnen

<i>Wat zijn de voordelen?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Het LISA Vestigingenregister is een databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. De kerngegevens per vestiging hebben een ruimtelijke component (adresgegevens) en een sociaal-economische component (werkgelegenheid en economische activiteit). • Door de beschikbaarheid van dit type beschrijvende gegevens voor heel Nederland kan het LISA Vestigingenregister beschouwd worden als het basisbestand voor sociaal-economisch en ruimtelijk onderzoek. Van elk willekeurig geografisch niveau en van elke activiteit kan bijvoorbeeld de werkgelegenheids(ontwikkeling) in beeld worden gebracht. • Landsdekkende informatie is beschikbaar vanaf 1996.
-------------------------------	---

Bijlage 2 - Definitiekader

Accommodatie hoofdcategorie	Accommodatietype subcategorie	Accommodatietype verblijfseenheden	Definitie	Aantal slaappleaatsen	Aansluiting bij CBS-definitie	
1. Logies met hoteldienstverlening	Hotel/hostel/pension	Een accommodatie met slaappleaatsen voor logiesverstrekking in kamers tegen boeking per nacht. In eerste instantie worden hotels, pensions en hostels als één categorie beschouwd. In verdiepend niveau 4 wordt de uitsplitsing gemaakt tussen hotels / pensions enerzijds en hostels anderzijds. Omdat er in de praktijk weinig verschillen zijn tussen hotels en pensions worden deze als één categorie behandeld. De volgende definities worden gehanteerd: Hotel / pension Een accommodatie met slaappleaatsen voor logiesverstrekking in overwegend een- en tweepersoonskamers tegen boeking per nacht, waar afzonderlijke maaltijden, kleine etenswaren en dranken kunnen worden verstrekt aan gasten en eventueel aan passanten. Het kan voorkomen dat hotels niet over een restaurant beschikken. Verder kunnen nog andere diensten ter beschikking worden gesteld zoals receptie, room- en telefoonservice. Hostel Een hostel is een hotel met hoofdzakelijk slaapvertrekken die men met 'vreemden' moet delen.				Ja, maar CBS neemt ze pas mee vanaf 5 slaappleaatsen
		▪ Kamers	Een kamer in een hotel, hostel of pension is een kamer waar je als gast slaapt en verblijft. De standaard kamer beschikt over het algemeen over een bed, douche en toilet. Het is ook mogelijk dat de kamer enkel beschikt over een bed en dat de douche en het toilet gedeeld wordt met andere gasten. Let op: wanneer het een appartement of studio betreft (dus meer dan alleen slaapkamer / badkamer; inclusief keukentje en zitkamer) dan hoort het bij de categorie Appartement met hoteldienstverlening.	Werkelijk		
	Appartement met hoteldienstverlening	Appartement of studio waarbij gedurende het verblijf het appartement schoon wordt gehouden en de bedden opgemaakt. Een appartement is een woning in een groter gebouw en heeft slechts één verdieping.				
		▪ Appartement	Een appartement of studio is een kamer waarin zich naast een bed en badkamer ook een keuken en zitkamer bevindt.	Werkelijk	Ja, maar CBS neemt ze pas mee vanaf 5 slaappleaatsen	
	Bed & Breakfast	Particuliere woning waar men kan overnachten en ontbijten. Bed & Breakfast is het tegen betaling aanbieden van logies en ontbijt in een bewoond (hoofd)-gebouw of in het bij het hoofdgebouw behorende bijgebouw en wordt gerund door de eigenaren van het betreffende huis. Een bed & breakfast valt dan ook altijd binnen de woonfunctie van een gebouw. De ruimtes bestaan meestal slechts uit een slaapkamer en een badkamer. Het ontbijt wordt over het algemeen in een gezamenlijke ruimte genuttigd, een zelfstandige kookgelegenheid ontbreekt dan ook.				
		▪ Kamers	Een kamer in een bed & breakfast is een kamer waarin je als gast slaapt en verblijft. De standaardkamer beschikt over een bed, douche en toilet. Let op: wanneer het een accommodatie betreft met zelfstandige keuken en eventuele zitkamer, dan is het per definitie geen Bed & breakfast maar een appartement of vakantiewoning. Afhankelijk van de aangeboden dienstverlening kan dit accommodatietype worden toegewezen aan logies met hoteldienstverlening of losse eenheid niet op park.	Werkelijk	Ja, maar CBS neemt ze pas mee vanaf 5 slaappleaatsen	
2. Verblifsrecreatie	Huisjesterrein met centrale verhuur	Een terrein of een deel van een terrein met een aantal vakantiewoningen, stacaravans, of (vakantie-)appartementen, die hoofdzakelijk voor verhuur door de exploitant of beheerder van het complex beschikbaar zijn. Ook appartementencomplexen vallen onder de categorie huisjesterrein met centrale verhuur, wanneer de verhuur centraal door de exploitant of beheerder van het complex wordt uitgevoerd.				Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 10 slaappleaatsen heeft
		▪ Vakantiewoning	Alle soorten verblijfseenheden op de grond, met fundering. Deze verblijfseenheden zijn geregistreerd als gebouw in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. Deze eenheden kennen veel verschillende verschijningsvormen en namen. Vakantiewoningen hebben altijd eigen sanitair en een eigen keuken en zijn niet in hun geheel verplaatsbaar.	Werkelijk, indien niet bekend met een gemiddelde van 5 slaappleaatsen per eenheid rekenen.		
		▪ Bijzondere vakantiewoning	In tegenstelling tot de groep vakantiewoningen hebben de bijzondere vakantiewoningen <u>geen</u> fundering en zijn niet geregistreerd als gebouw in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. De eenheden zijn niet in hun geheel verplaatsbaar. Echter omvat de groep wel verblijfseenheden die semi-permanent zijn, bijvoorbeeld doordat zij in de winter worden gedemonteerd (denk aan slaapstrandhuisjes). Deze verblijfseenheden hebben eigen sanitair en een eigen keuken. Deze verblijfseenheden kennen veel verschillende verschijningsvormen en namen, denk aan strandslaaphuisjes en boomhutten. Let op: veel van deze vakantiewoningen hebben een bijzondere locatie die relevant is voor beleid en trendonderzoek. Dit geldt bijvoorbeeld voor slaapstrandhuisjes, voor drijvende vakantiewoningen op het water of boomhutten. Wanneer dit van toepassing is, wordt dit vastgelegd in een extra veld met 'bijzondere kenmerken'.	Werkelijk		

Bijlage 2 - Definitiekader

2. Verblifsrecreatie (vervolg)	Huisjesterrein met centrale verhuur (vervolg)	▪ Chalet / stacaravan	Alle soorten verblijfseenheden op de grond die <i>verplaatsbaar</i> zijn, inclusief eigen sanitair en keuken. Het onderscheidt hen van vakantiewoningen, doordat zij in hun geheel verplaatsbaar zijn. Ook deze eenheden kennen veel verschillende verschijningsvormen en namen. Denk ook aan pipowagens, trailers etc.	Werkelijk, indien niet bekend met een gemiddelde van 5 slaappleatsen per eenheid rekenen.		
		▪ Appartement	Appartementen zonder hoteldienstverlening (o.a. schoonhouden van kamers en opmaken van bedden gedurende het verblijf), die vaak deel uitmaken van een groter gebouw, worden beschouwd als onderdeel van een huisjesterrein. Let op: Appartementen die verhuurd worden met hoteldienstverlening, worden niet als huisjesterrein beschouwd maar als (appartementen)hotel.	Werkelijk, indien niet bekend met een gemiddelde van 4 slaappleatsen per eenheid rekenen.		
		▪ Overig	Alle accommodatietypen die niet in voorgenoemde categorieën vallen.	Werkelijk	Nee	
	Huisjesterrein zonder centrale verhuur	Een terrein of een deel van een terrein met een aantal vakantiewoningen, stacaravans, of (vakantie-)appartementen, die niet centraal beschikbaar worden gesteld voor verhuur. Ook appartementencomplexen vallen onder de categorie huisjesterrein zonder centrale verhuur wanneer er geen sprake is van centrale verhuur van het gehele complex. Eenheden in deze categorie zijn in veel gevallen in particulier eigendom.				
		▪ Vakantiewoning ▪ Bijzondere vakantiewoning ▪ Chalet / stacaravan ▪ Appartement ▪ Overig	Onderverdeling naar dezelfde soorten verblijfseenheden als bij huisjesterreinen met centrale verhuur, zie boven voor definities.	Zie hierboven	Nee	
		Vakantiewoningen, chalets/stacaravans, (vakantie-)appartementen e.d., die niet op een daarvoor bestemd terrein geclusterd zijn. Denk hierbij o.a. een vakantiewoning in een woonwijk en aan losse eenheden bij particulieren (bijvoorbeeld in de tuin).				
Losse eenheden niet op park		▪ Vakantiewoning ▪ Bijzondere vakantiewoning ▪ Chalet / stacaravan ▪ Appartement ▪ Overig	Onderverdeling naar dezelfde soorten verblijfseenheden als bij huisjesterreinen met centrale verhuur, zie boven voor definities.	Zie hierboven	Nee	
		▪ Kamers ¹	Particuliere woning waar men een kamer kan huren voor overnachting, <u>zonder</u> hoteldienstverlening en <u>zonder</u> ontbijt (denk o.a. aan Airbnb).	Werkelijk	Nee	
		Een terrein of een deel van een terrein met standplaatsen, waarop kan worden overnacht in tenten, toercaravans, kampeerauto's / campers, chalets/ stacaravans (jaarplaatsen) tenthuisjes en trekkershutten.				Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaappleatsen) heeft
Kampeerterrein		▪ Toeristische kampeerplaatsen	Tot deze categorie behoren ook seizoensplaatsen (kampeerplaatsen die per seizoen verhuurd worden en waarop men dan een eigen kampeermiddel plaats). Waar mogelijk wordt het aantal seizoenplaatsen genoteerd in het veld 'Opmerkingen' om zo een beeld te krijgen van het aantal. Dit aantal kan per jaar variëren, dus dit blijft indicatief. Let op: sommige kampeerterreinen hebben een specifieke kenmerken die relevant zijn voor beleid en trendonderzoek. Dit geldt bijvoorbeeld voor kamperen bij de boer (ook wel "minicamping" genoemd), natuurkampeerterreinen en scoutingterreinen. Wanneer dit van toepassing is, wordt dit vastgelegd in een extra veld met 'bijzondere kenmerken'. Let op: tijdelijke kampeerterreinen voor evenementen worden niet opgenomen, dit is geen permanent aanbod.	Gemiddeld 5 slaappleatsen per kampeerplaats	Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaappleatsen) heeft	
		▪ Camperplaatsen	Camperplaatsen zijn speciaal ingericht voor kampeerauto's / campers. Vaak zijn dit (deels) verharde plaatsen. Camperplaatsen kunnen zich bijvoorbeeld op of net buiten de camping bevinden, maar kunnen ook zelfstandig gelegen zijn, los van een kampeerterrein.	Gemiddeld 5 slaappleatsen per camperplaats	Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaappleatsen) heeft	
		▪ Jaarplaatsen	Kampeertplaatsen waarop de huurder een stacaravan of chalet voor eigen gebruik plaatst. De jaarplaats wordt per jaar verhuurd, meestal voor vele jaren achtereen. Een jaarplaats is in principe onderdeel van een camping en er wordt jaarlijks een rekening betaald.	Gemiddeld 5 slaappleatsen per jaarplaats	Nee	

¹ Gastadressen voor de Stichting Vrienden op de Fiets zijn in de aanboddatabase buiten beschouwing gelaten. Reden hiervoor is dat het een stichting is met ideële doelstelling, waarbij de gastadressen alleen toegankelijk zijn voor leden, die € 19 per nacht betalen als onkostenvergoeding. Vanwege de beslotenheid en het ontbreken van winstoogmerk hoort het niet thuis in een database met toeristische accommodaties.

Bijlage 2 - Definitiekader

2. Verblijfsrecreatie (vervolg)	Kampeerterein (vervolg)	<ul style="list-style-type: none"> Jaarplaatsen (vervolg) 	<p>Let op: Indien het chalet/stacaravan te huur wordt aangeboden voor kortdurend toeristisch verblijf, dan hoort het bij de categorie huisjesterrein met centrale verhuur (chalets/stacaravan). Let wel, jaarplaats-eigenaren hebben vaak ook de mogelijkheid om hun jaarplaats te verhuren aan derden voor kort toeristisch verblijf. Indien dit het geval is behoort het tot de categorie jaarplaats en wordt het niet beschouwd als chalet/stacaravan.</p> <p>Let op: Indien het chalet zich niet op een kampeerterein bevindt, dan hoort het bij de categorie huisjesterrein zonder centrale verhuur (chalets/stacaravan).</p>		
		<ul style="list-style-type: none"> Tenthuisje 	<p>Alle accommodaties met een tentdoek, denk aan bungalowtenten (verhuur), safaritenten, tentvilla's, tipi's, yurts e.d. Deze accommodaties beschikken veelal over eigen kookgelegenheid, maar niet altijd over eigen sanitair.</p> <p>NB: het CBS rekent dit accommodatietype toe aan kampeertereinen, dit type kan dus niet voorkomen op huisjesterreinen.</p>	Werkelijk	Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaapplaatsen) heeft
		<ul style="list-style-type: none"> Trekkershut 	<p>Een trekkershut is een gebouw met een eenvoudige constructie (zonder sanitaire voorziening) en een beperkte omvang ten behoeve van een kortstondig recreatief nachtverblijf voor passanten.</p> <p>NB: het CBS rekent dit accommodatietype toe aan kampeertereinen, dit type kan dus niet voorkomen op huisjesterreinen.</p>	Werkelijk	Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaapplaatsen) heeft
		<ul style="list-style-type: none"> Overig 	Alle accommodatietypen die niet in voorgenoemde categorieën vallen.	Werkelijk	Nee
	Groepsaccommodatie	<p>Accommodatie met logiesverstrekking overwegend aan personen in groepsverband (geen gezinsverband) met slaapgelegenheid in kamers, zalen, huisjes, tenthuisjes, appartementen en/of tenten die gasten mogelijk met vreemden moeten delen. Verblijfseenheden worden uitgedrukt in slaapplaatsen. Grote vakantiewoningen op vakantieparken worden in deze categorie niet meegenomen, maar vallen onder huisjesterrein.</p> <p>Onder groepsaccommodaties worden verstaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kampeerboerderijen - (kinder)vakantiehuisen - kamphuisen/scoutinghuizen - natuurvriendenhuisen - tentenkampen - logiesaccommodaties behorende tot watersportcentra of maneges. <p>Let op: ook slaapplaatsen bij watersportcentra, maneges en scoutinghuizen worden opgenomen in de aanbodregistratie.</p>		Ja, maar CBS neemt ze pas vanaf 10 slaapplaatsen	
<ul style="list-style-type: none"> Groepsaccommodatie 	Accommodatie met logiesverstrekking overwegend aan personen in groepsverband (geen gezinsverband) met slaapgelegenheid in kamers, zalen, huisjes, tenthuisjes, appartementen en/of tenten die gasten mogelijk met vreemden moeten delen. Verblijfseenheden worden uitgedrukt in slaapplaatsen.	Werkelijk			
3. Waterrecreatie	Jachthaven	Aangewezen aanlegplaats waar vaartuigen met vergunning een gedeelte van het jaar of het gehele jaar mogen afmeren, in een waterbekken waar overwegend gelegenheid wordt gegeven voor het aanleggen, afmeren of aangemeerd houden van pleziervaartuigen.		Nee	
		<ul style="list-style-type: none"> Vaste ligplaatsen 	Ligplaatsen die per seizoen worden verhuurd.	Aantal slaapplaatsen achterwege laten	
		<ul style="list-style-type: none"> Passantenplaatsen 	Passantenplaatsen zijn speciale plaatsen voor passanten die gedurende een beperkt aantal nachten willen overnachten in de haven, zonder dat zij vaste ligplaatshouder zijn. Het gaat hierbij niet om vaste ligplaatsen die beschikbaar zijn omdat de ligplaatshouder uitgevaren is.	Aantal slaapplaatsen achterwege laten	

Bijlage 3 - Werkschema

Accommodatie hoofdcategorie	Accommodatietype subcategorie	Basisniveau	Verdiepend niveau 1	Verdiepend niveau 2	Verdiepend niveau 3	Optioneel: Verdiepend niveau 4
1. Logies met hoteldienstverlening	Hotel/pension/hostel	<p>Af te leiden uit Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) - functie logies – eventueel in combinatie met databestand WOZ - gebruiksfunctie hotel/pension - van Dataland:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aantal hotels - Vestigingslocatie - Oppervlakte - Bouwjaar - 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvullen/ontdubbelen vanuit KVK & LISA Zie stappenplan X • Toevoegen bedrijfsnaam op basis van KVK & LISA Zie stappenplan Y1 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal eenheden & slaappleaatsen per accommodatietype in beeld brengen Zie stappenplan A1 • Toevoegen/controleren bedrijfsnaam Zie stappenplan Y2 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheiden accommodatietype subcategorie op basis van aangeboden accommodatietypen en voorzieningen Zie stappenplan A2 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontbrekend aanbod in beeld brengen door aanvullend onderzoek om zo bestand compleet te maken. • Mogelijke aanpak is het benutten van POI's uit geografische platforms zoals ArcGis.
	Bed & Breakfast		<ul style="list-style-type: none"> • B&B's selecteren vanuit KVK & LISA Zie stappenplan X • BAG => zoeken naar panden met dubbelfunctie logies/wonen Zie stappenplan B1 • Toevoegen bedrijfsnaam op basis van KVK & LISA Zie stappenplan Y1 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal eenheden & slaappleaatsen per accommodatietype in beeld brengen Zie stappenplan B2 • Toevoegen/controleren bedrijfsnaam Zie stappenplan Y2 		<ul style="list-style-type: none"> • Ontbrekend aanbod in beeld brengen door aanvullend onderzoek om zo bestand compleet te maken. • Mogelijke aanpak is het benutten van POI's uit geografische platforms zoals ArcGis.
2. Verblijfsrecreatie	Huisjesterrein	<p>Af te leiden uit Basisregistratie Topografie (BRT). Relevante categorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bungalowparken - caravanparken - vakantieparken <p>Beschikbare data:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aantal terreinen - Vestigingslocatie terrein - Contouren en oppervlakte terrein <p>Af te leiden uit Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aantal verblijfsobjecten - Functie van verblijfsobjecten - Oppervlakte van verblijfsobjecten - Bouwjaar van verblijfsobjecten <p>Let op: chalets / stacaravans en bijzondere vakantiewoningen zijn in de meeste gevallen niet geregistreerd als verblijfsobject.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvullen/ontdubbelen vanuit KVK & LISA Zie stappenplan X • Toevoegen bedrijfsnaam op basis van KVK & LISA Zie stappenplan Y1 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal eenheden & per accommodatietype in beeld brengen, voor zover niet beschikbaar in de BAG. Zie stappenplan C1 • Toevoegen/controleren bedrijfsnaam Zie stappenplan Y2 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheid met/zonder centrale verhuur Zie stappenplan C2 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontbrekend aanbod in beeld brengen door aanvullend onderzoek om zo bestand compleet te maken. • Mogelijke aanpak is het benutten van POI's uit geografische platforms zoals ArcGis.

Bijlage 3 - Werkschema

	Kampeerterein	<p>Af te leiden uit Basisregistratie Topografie (BRT). Relevante categorieën:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kampeertreinen/campings - caravanparken - vakantieparken <p>Beschikbare data:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aantal terreinen - Vestigingslocatie terrein - Contouren en oppervlakte terrein 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvullen/ontdubbelen vanuit KVK & LISA Zie stappenplan X • Toevoegen bedrijfsnaam op basis van KVK Zie stappenplan Y1 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal eenheden & slaappleatsen per accommodatietype in beeld brengen Zie stappenplan D1 • Toevoegen/controleren bedrijfsnaam Zie stappenplan Y2 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbijzondering terrein benoemen (minicamping, natuurkampeerterein, etc) Zie stappenplan D2 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontbrekend aanbod in beeld brengen door aanvullend onderzoek om zo bestand compleet te maken. • Mogelijke aanpak is het benutten van POI's uit geografische platforms zoals ArcGis.
	Groepsaccommodatie		<ul style="list-style-type: none"> • Groepsaccommodaties selecteren vanuit KVK & LISA Zie stappenplan X • Toevoegen bedrijfsnaam op basis van KVK & LISA Zie stappenplan Y1 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal eenheden & slaappleatsen in beeld brengen Zie stappenplan E1 • Toevoegen/controleren bedrijfsnaam Zie stappenplan Y2 		<ul style="list-style-type: none"> • Ontbrekend aanbod in beeld brengen door aanvullend onderzoek om zo bestand compleet te maken. • Mogelijke aanpak is het benutten van POI's uit geografische platforms zoals ArcGis.
	Losse eenheden niet op park			<ul style="list-style-type: none"> • Hotspotanalyse, bijv. via webscraping / aanschaf webscraping-data over particuliere verhuur 	<ul style="list-style-type: none"> • Nadere analyse tot op adresniveau • Aantal eenheden & slaappleatsen per accommodatietype in beeld brengen Zie stappenplan F1 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontbrekend aanbod in beeld brengen door aanvullend onderzoek om zo bestand compleet te maken. Aanpak nader te ontwikkelen.
3. Waterrecreatie	Jachthaven	<p>Af te leiden uit Basisregistratie Topografie (BRT):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aantal jachthavens - Vestigingslocatie jachthaven - Contouren en oppervlakte jachthaven 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvullen/ontdubbelen vanuit KVK & LISA Zie stappenplan X • Toevoegen bedrijfsnaam op basis van KVK & LISA Zie stappenplan Y1 	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal eenheden per accommodatietype in beeld brengen Zie stappenplan G1 • Toevoegen/controleren bedrijfsnaam Zie stappenplan Y2 		<ul style="list-style-type: none"> • Ontbrekend aanbod in beeld brengen door aanvullend onderzoek om zo bestand compleet te maken. • Mogelijke aanpak is het benutten van POI's uit geografische platforms zoals ArcGis.

Bijlage 4- Stappenplannen

Inhoud

Stappenplan A1: Logies met hoteldienstverlening (Hotel/Pension/Hostel)	3
<i>Aantal eenheden & slaappleatsen per accommodatietype in beeld brengen</i>	3
Stappenplan A2: Logies met hoteldienstverlening (Hotel/Pension/Hostel)	4
<i>Onderscheiden van accommodatietypen</i>	4
Stappenplan B1: Logies met hoteldienstverlening (B&B's)	5
<i>Bed & Breakfasts in beeld brengen</i>	5
Stappenplan B2: Logies met hoteldienstverlening (B&B's)	6
<i>Aantal eenheden & slaappleatsen in beeld brengen</i>	6
Stappenplan C1: Verblijfsrecreatie (Huisjesterreinen)	7
<i>Aantal eenheden & slaappleatsen per accommodatietype in beeld brengen</i>	7
Stappenplan C2: Verblijfsrecreatie (Huisjesterreinen)	8
<i>Onderscheiden van accommodatietypen</i>	8
Stappenplan D1: Verblijfsrecreatie (Losse eenheden niet op park)	12
<i>Inventarisatie van accommodatietypen, aantal eenheden en aantal slaappleatsen</i>	12
Stappenplan E1: Verblijfsrecreatie (Kampeerterrein)	9
<i>Inventarisatie van accommodatietypen, aantal eenheden en aantal slaappleatsen</i>	9
Stappenplan E2: Verblijfsrecreatie (Kampeerterrein)	10
<i>Verbijzondering terrein in beeld brengen</i>	10
Stappenplan F1: Verblijfsrecreatie (Groepsaccommodaties)	11
<i>Inventarisatie van accommodatietypen, aantal eenheden en aantal slaappleatsen</i>	11

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan G1: Waterrecreatie (Jachthaven)	12
<i>Inventarisatie van accommodatietypen & aantal eenheden per accommodatietype</i>	13
Stappenplan X: KVK Handelsregister	14
<i>Benutten van de data in het KVK Handelsregister</i>	14
<i>SBI-code per accommodatietype</i>	15
Stappenplan Y1: Naam	16
<i>Samenvoegen van data uit de BAG, de BRT en het KVK Handelsregister.</i>	16
Stappenplan Y2: Naam	17
<i>Toevoegen/ controleren van de (handels)naam van een aanbieder van verblijfsaccommodaties</i>	17

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan A1: Logies met hoteldienstverlening (Hotel/Pension/Hostel)

Aantal eenheden & slaappleatsen per accommodatietype in beeld brengen

Stap 1

Aantal eenheden

Het aantal eenheden op een bepaalde locatie kan soms door middel van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) in beeld worden gebracht, in het geval dat kamers een eigen 'huisnummer' hebben. Dit komt wel eens voor wanneer 'kamers' zijn verkocht aan particuliere investeerders.

In de meeste gevallen kan het aantal eenheden per accommodatietype bij een bepaalde vestiging in beeld worden gebracht door middel van een internetsearch. Vaak is deze informatie op de website van het desbetreffende bedrijf terug te vinden.

Stap 2

Aantal slaappleatsen

Ook het aantal slaappleatsen per accommodatietype bij een bepaalde vestiging kan in beeld worden gebracht tijdens dezelfde internetsearch met gebruik van dezelfde bron(nen).

Als de gewenste informatie beschikbaar is kan stap 3 worden overgeslagen.

Stap 3

Contact opnemen

Wanneer het aantal eenheden en/of slaappleatsen op een bepaalde locatie niet kan worden teruggevonden, is de enige optie die overblijft contact opnemen met de locatie. Dit kan een tijdrovend proces zijn en eventueel vragen oproepen bij een bedrijf. Het is belangrijk dat deze vragen goed beantwoord kunnen worden.

Tip: zie de handleiding omtrent contact opnemen met bedrijven voor tips en een leidraad voor dit proces.

Voor bovenstaande accommodatietypen wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleatsen.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan A2: Logies met hoteldienstverlening (Hotel/Pension/Hostel)

Onderscheiden van accommodatietypen

Stap 1

Appartementen met hoteldienstverlening

Onderscheid kamers van appartementen met hoteldienstverlening met behulp van de definities uit het definitiekader.

Let op: wanneer een accommodatie 'kamer' wordt genoemd, maar eigenlijk een appartement of studio betreft (dus meer dan alleen slaapkamer / badkamer; inclusief keukentje en zitkamer) hoort het bij de categorie appartement met hoteldienstverlening.

Stap 2

Hostels

Onderscheid hostels van de overige accommodatietypen binnen de categorie logies met hoteldienstverlening aan de hand van het definitiekader, accommodatietype, gedeeld gebruik van kamers en het aantal slaapplekken per kamer.

In de praktijk wordt er tussen hotels en pensions weinig tot geen onderscheid gemaakt. Dit onderscheid zal geen onderdeel van de standaard aanbodinventarisatie zijn en vervalt daarmee in het definitiekader, het werkschema en de stappenplannen.

Voor bovenstaande accommodatietypen wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaapplekken.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan B1: Logies met hoteldienstverlening (B&B's)

Bed & Breakfasts in beeld brengen

Stap 1

Controleren

Per definitie is een B&B gevestigd in een woonhuis. Er moet worden nagegaan in hoeverre een locatie afkomstig uit het KVK Handelsregister is gevestigd in een pand met woonfunctie. Dit kan door het adres na te zoeken in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Wanneer blijkt dat een geïnventariseerde locatie is gevestigd in een pand met woonfunctie kan deze worden geregistreerd als Bed & Breakfast. Wanneer dit niet het geval is, zal deze locatie in een andere categorie moeten worden geregistreerd.

Stap 2

Aanvullen

Aanvullend op de inventarisatie aan de hand van het KVK Handelsregister kunnen B&B's (gedeeltelijk) in beeld worden gebracht via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Deze aanvullende B&B's kunnen in beeld worden gebracht door te zoeken naar panden met een dubbelfunctie (logies & wonen) en vervolgens opeenvolgende huisnummers weg te filteren. Door de opeenvolgende huisnummers weg te filteren blijven onder andere huisjesterreinen buiten beschouwing.

Stap 3

Controleren

Tenslotte zal moeten worden gecontroleerd in hoeverre de gevonden adressen uit stap 2 ook daadwerkelijk een B&B is. Alle aanvullende adressen met dubbelfunctie logies & wonen zullen dus handmatig moeten worden gecontroleerd. Wanneer blijkt dat het daadwerkelijk om een B&B gaat kan deze ook zo worden geregistreerd. Wanneer dit niet het geval is zal deze locatie in een andere categorie moeten worden geregistreerd.

Voor bovenstaand accommodatietype wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleatsen.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan B2: Logies met hoteldienstverlening (B&B's)

Aantal eenheden & slaappleatsen in beeld brengen

Stap 1

Het aantal eenheden per accommodatietype kan in beeld worden gebracht door middel van een internetsearch. Vaak is deze informatie op de website van het desbetreffende bedrijf terug te vinden.

Tip: Google Earth kan helpen bij het krijgen van een duidelijk beeld van een locatie.

Let op: wanneer het een accommodatie betreft met zelfstandige keuken en eventuele zitkamer, dan is het per definitie geen Bed & breakfast maar een appartement of vakantiewoning. Afhankelijk van de aangeboden dienstverlening kan dit accommodatietype worden toegewezen aan 'logies met hoteldienstverlening' of 'losse eenheid niet op park'.

Stap 2

Aantal slaappleatsen

Ook het aantal slaappleatsen per accommodatietype bij een bepaalde vestiging kan in beeld worden gebracht tijdens dezelfde internetsearch met gebruik van dezelfde bron(nen).

Als de gewenste informatie beschikbaar is kan stap 3 worden overgeslagen.

Stap 3

Contact opnemen

Wanneer het aantal eenheden en/of slaappleatsen op een bepaalde locatie niet kan worden teruggevonden, is de enige optie die overblijft contact opnemen met de locatie. Dit kan een tijdrovend proces zijn en eventueel vragen oproepen bij een bedrijf. Het is belangrijk dat deze vragen goed beantwoord kunnen worden. .

Tip: zie de handleiding omtrent contact opnemen met bedrijven voor tips en een leidraad voor dit proces.

Voor bovenstaand accommodatietype wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleatsen.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan C1: Verblifsrecreatie (Huisjesterreinen)

Aantal eenheden & slaappleatsen per accommodatietype in beeld brengen

Stap 1

Accommodatietype

De verschillende accommodatietypen op een terrein kunnen in beeld worden gebracht door middel van een internetsearch. Vaak is deze informatie op de website van het desbetreffende bedrijf terug te vinden. Het is belangrijk om de verschillende accommodatietypen incl. eenheden/slaappleatsen makkelijk van elkaar te kunnen onderscheiden. Zie het definitiekader voor de verschillende accommodatietypen binnen verblifsrecreatie.

Tip: Google Earth kan helpen bij het krijgen van een duidelijk beeld van een locatie.

Stap 2

Aantal eenheden

In principe is het aantal eenheden vakantiewoningen & appartementen beschikbaar in de BAG, maar vooral overige accommodatietypen staan niet in de BAG. Wanneer het aantal eenheden per accommodatietype op een bepaalde locatie niet beschikbaar is in de BAG, kan het aantal in beeld worden gebracht door middel van een internetsearch. Vaak is deze informatie op de website van het desbetreffende bedrijf terug te vinden.

Let op: geef bij een huisjesterrein ook per adres op dit terrein de naam van het park/terrein aan i.v.m. clustering.

Stap 3

Aantal slaappleatsen

Ook het aantal slaappleatsen per accommodatietype op een bepaalde locatie kan in beeld worden gebracht tijdens dezelfde internetsearch met gebruik van dezelfde bron(nen).

Als de gewenste informatie beschikbaar is kan stap 4 worden overgeslagen.

Stap 4

Contact opnemen

Wanneer het aantal eenheden en/of slaappleatsen op een bepaalde locatie niet kan worden teruggevonden, is de enige optie die overblijft contact opnemen met de locatie. Dit kan een tijdrovend proces zijn en eventueel vragen oproepen bij een bedrijf. Het is belangrijk dat deze vragen goed beantwoord kunnen worden.

Tip: zie de handleiding omtrent contact opnemen met bedrijven voor tips en een leidraad voor dit proces.

Voor bovenstaande accommodatietypen wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleatsen. Indien niet bekend wordt gerekend met een gemiddelde van 5 slaappleatsen per vakantiewoning, chalet en/of stacaravan & 4 slaappleatsen per appartement.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan C2: Verblifsrecreatie (Huisjesterreinen)

Onderscheiden van accommodatietypen

Stap 1

Verhuur

Om een bepaalde locatie te kunnen registreren als huisjesterreinen met centrale verhuur of huisjesterrein zonder centrale verhuur moet worden nagegaan of er op die locatie sprake is van centrale verhuur of niet. Dit onderscheid kan worden gemaakt met behulp van de definities uit het definitiekader. De nodige informatie kan vaak worden gevonden door middel van een internetsearch. Vaak is deze informatie op de website van het desbetreffende bedrijf terug te vinden.

In de praktijk zal vaak per locatie moeten worden nagegaan of er sprake is van centrale verhuur of niet. Het is mogelijk dat er sprake is van beide accommodatietypen op hetzelfde terrein.

Stap 2

Onderscheiden

Wanneer huisjesterreinen met centrale verhuur kunnen worden onderscheiden van huisjesterreinen zonder centrale verhuur kan een bepaalde locatie onder de juiste categorie worden geregistreerd in de aanbodinventarisatie. Wanneer er sprake is van beide accommodatietypen op hetzelfde terrein zullen beiden met bijbehorend aantal eenheden en slaappleaatsen moeten worden geregistreerd op dezelfde locatie.

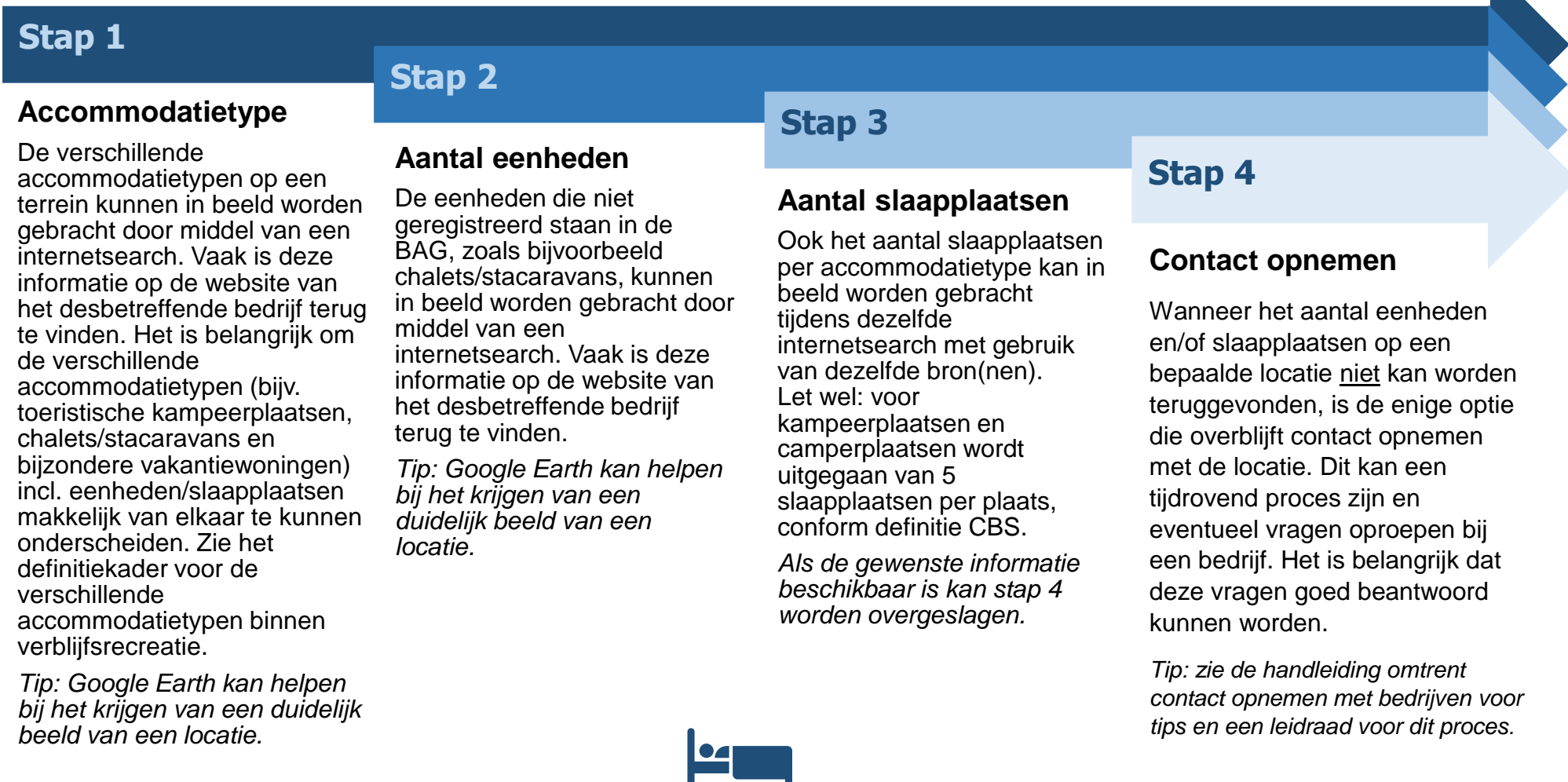
Voor bovenstaande accommodatietypen wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleaatsen. Indien niet bekend wordt gerekend met een gemiddelde van 5 slaappleaatsen per vakantiewoning, chalet en/of stacaravan & 4 slaappleaatsen per appartement.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan D1: Verblifsrecreatie (Kampeerterrein)

Inventarisatie van accommodatietypen, aantal eenheden en aantal slaappleaatsen

Voor kampeerplaatsen en camperplaatsen wordt uitgegaan van 5 slaappleaatsen per plaats, conform definitie CBS. Voor overige accommodatietypen wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleaatsen. Indien dit niet bekend is wordt uitgegaan van een gemiddelde van 5 slaappleaatsen voor een jaarplaats.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan D2: Verblifsrecreatie (Kampeerterrein)

Verbijzondering terrein in beeld brengen

Stap 1

Inventarisatie

In de praktijk zijn er een aantal accommodatietypen met een of meerdere bijzondere kenmerken. Dit maakt deze accommodatietypen bijzonder ten opzichte van het overige aanbod. Tijdens de inventarisatie van aantal eenheden & slaappleaatsen op een bepaalde locatie wordt deze informatie ook voor deze bijzondere accommodatietypen in beeld gebracht. Stap 1 is voor deze accommodatietypen gelijk aan het overige aanbod.

Stap 2

Categorisatie

Na de inventarisatie van het bijzondere aanbod is het van belang om deze accommodaties in te delen in de juiste categorie. Er zijn een aantal categorieën bijzonder aanbod die worden geregistreerd:

- Minicampings*
- Natuurkampeerterreinen*
- Slaapstrandhuisjes*
- Boomhutten*
- Scoutingterreinen*
- Pipowagens*
- Waterlodges*
- Tourcaravans*

*Nadere definities volgen

Stap 3

Verbijzondering

Wanneer het bijzondere aanbod correct is gecategoriseerd, op basis van het definitiekader, kan de desbetreffende accommodatie onder deze categorie worden geregistreerd in de aanbodinventarisatie. Door deze verbijzonderingen aan te geven kunnen deze categorieën uit de aanbodinventarisatie worden gefilterd waardoor hierover snel en makkelijk een overzicht kan worden gegenereerd.

Voor kampeerplaatsen en camperplaatsen wordt uitgegaan van 5 slaappleaatsen per plaats, conform definitie CBS. Voor overige accommodatietypen wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleaatsen. Indien dit niet bekend is wordt uitgegaan van een gemiddelde van 5 slaappleaatsen voor een jaarplaats.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan E1: Verblijfsrecreatie (Groepsaccommodaties)

Inventarisatie van aantal eenheden en aantal slaappleatsen

Stap 1

Aantal eenheden

Bij groepsaccommodaties is de los te huren accommodatie de eenheid die wordt geteld. In veel gevallen gaat dit om het gehele gebouw; het aantal kamers binnen dat gebouw is dan niet relevant. Wanneer het aantal eenheden op een bepaalde locatie niet beschikbaar is in de BAG, kan het aantal in beeld worden gebracht door middel van een internetsearch. Vaak is deze informatie op de website van het desbetreffende bedrijf terug te vinden.

Tip: Google Earth kan helpen bij het krijgen van een duidelijk beeld van een locatie.

Let op: ook slaappleatsen bij watersportcentra, maneges en scoutinghuizen worden opgenomen in de aanbodregistratie.

Stap 2

Aantal slaappleatsen

Ook het aantal slaappleatsen op een bepaalde locatie kan in beeld worden gebracht tijdens dezelfde internetsearch met gebruik van dezelfde bron(nen).

Als de gewenste informatie beschikbaar is kan stap 3 worden overgeslagen.

Stap 3

Contact opnemen

Wanneer het aantal eenheden en/of slaappleatsen op een bepaalde locatie niet kan worden teruggevonden, is de enige optie die overblijft contact opnemen met de locatie. Dit kan een tijdrovend proces zijn en eventueel vragen oproepen bij een bedrijf. Het is belangrijk dat deze vragen goed beantwoord kunnen worden.

Tip: zie de handleiding omtrent contact opnemen met bedrijven voor tips en een leidraad voor dit proces.

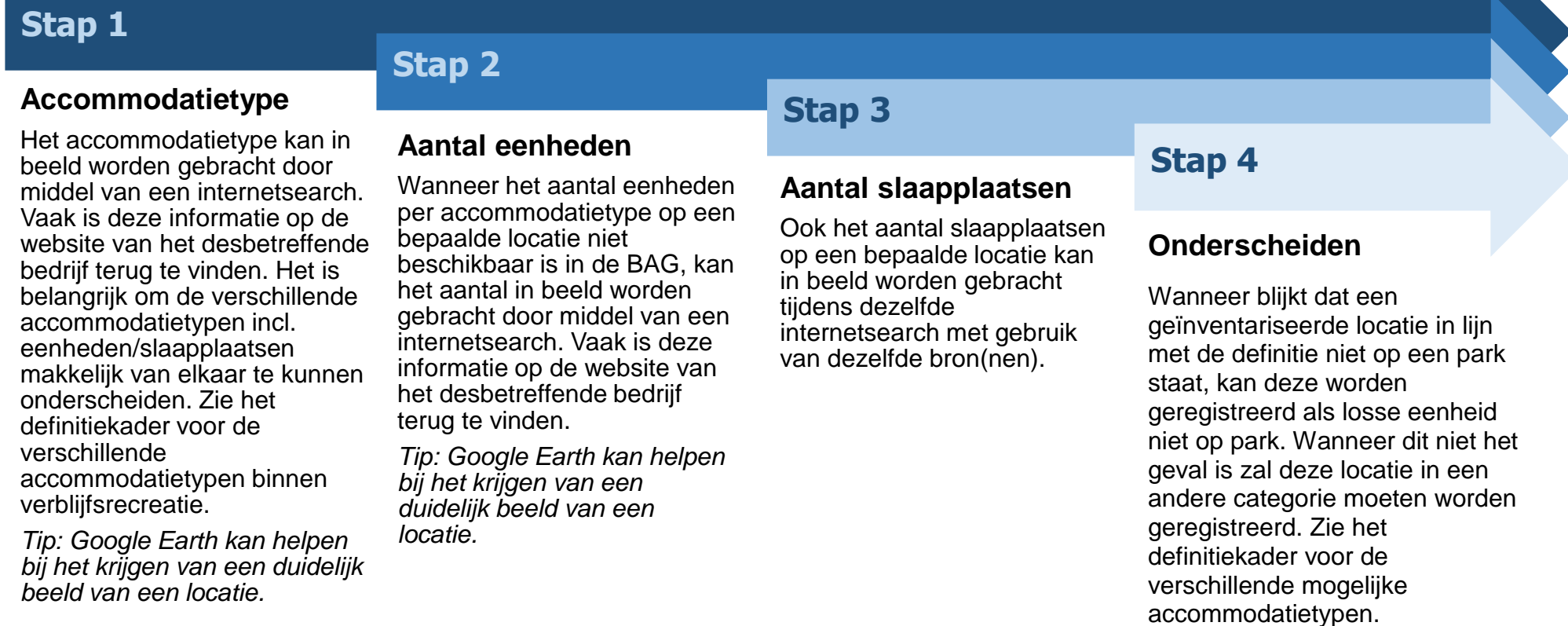

Voor bovenstaand accommodatietype wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleatsen.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan F1: Verblijfsrecreatie (Losse eenheden niet op park)

Inventarisatie van accommodatietypen, aantal eenheden en aantal slaappleatsen.

Voor bovenstaande accommodatietypen wordt uitgegaan van het werkelijk aantal slaappleatsen. Indien niet bekend wordt gerekend met een gemiddelde van 5 slaappleatsen per vakantiewoning, chalet en/of stacaravan & 4 slaappleatsen per appartement.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan G1: Waterrecreatie (Jachthaven)

Inventarisatie van accommodatietypen & aantal eenheden per accommodatietype

Voor bovenstaande accommodatietypen wordt het aantal slaapplekken achterwege gelaten.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan X: KVK Handelsregister / LISA Vestigingenregister

Benutten van de data in het KVK Handelsregister

Stap 1

Aanschaf

Data vanuit het KVK Handelsregister en LISA Vestigingenregister moeten worden aangeschaft (www.kvk.nl / www.lisa.nl). Om inzicht te kunnen krijgen in het aanbod van verblijfsaccommodaties moet een selectie worden gemaakt van adressen die logiesverstrekking als hoofd- of nevenactiviteit hebben geregistreerd.

De KVK geeft inzicht in de bedrijfsmatige accommodatieverschaffers in de regio en via LISA worden alle vestigingen waar betaalde arbeid wordt verricht in beeld gebracht. Via beide bestanden kunnen veel hotels, pensions, hostels, B&B's, groepsaccommodaties, campings, bungalowparken en jachthavens worden gevonden. Zie de volgende pagina voor een overzicht van relevante SBI-codes per categorie.

Stap 2

Aanvullen / Ontdubbelen

Wanneer de gewenste informatie uit het KVK Handelsregister en LISA Vestigingenregister beschikbaar is, is het belangrijk om te kijken hoe deze de eerder verkregen informatie van het Kadaster eventueel kan aanvullen. Het ontdubbelen van de data is hierbij een belangrijk begin. Bedrijven die nu naar voren komen en nog niet in beeld waren gebracht aan de hand van de data van het Kadaster kunnen dus als aanvulling worden gezien. Tijdens deze stap kunnen aan de hand van het KVK Handelsregister ook de handelsnamen van alle tot nu toe geïnventariseerde bedrijven worden toegevoegd aan de inventarisatie van verblijfsaccommodaties (zie stappenplan Y1).

Stap 3

Onderscheiden

Wanneer de inventarisatie is aangevuld met bedrijven uit het KVK Handelsregister / LISA Vestigingenregister is het belangrijk om deze nieuw toegevoegde bedrijven goed in te delen volgens het definitiekader.

Let op: in de praktijk blijkt dat de gegevens vanuit beide bestanden niet altijd (nog) correct zijn. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat sommige bedrijven in de praktijk een andere naam hanteren of dat de SBI-code niet meer klopt met de actuele bedrijfsactiviteiten.

Binnen verdiepend niveau 1 is er nog geen inzicht in het aantal slaappleaatsen op een bepaalde locatie

Bijlage 4- Stappenplannen

SBI-code per accommodatietype

SBI-code	Accommodatietype
55.10	Hotels e.d.
55.10.1	Hotel-restaurants
55.10.2	Hotels (geen hotel-restaurants), pensions en conferentieoorden
55.20	Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen, jeugdherbergen en vakantiecampen
55.20.1	Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen
55.20.2	Jeugdherbergen, vakantiecampen, groepsaccommodaties
55.30	Kampeertreinen
55.90	Overige logiesverstrekking
93.29.1	Jachthavens

Let op: Bij het aanschaffen van data uit het LISA-Vestigingenregister is het noodzakelijk om ook de KVK-gegevens aan te schaffen om zo beide bestanden eenvoudiger te kunnen koppelen voor de inventarisatie van het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties.

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan Y1: Naam

Samenvoegen van data uit de BAG, de BRT en het KVK Handelsregister.

Stap 1

Samenvoegen

De data afkomstig uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Topografie (BRT) voorziet de geïnventariseerde adressen nog niet van een (handels)naam. De informatie uit de BAG & BRT bestaat slechts uit aantal, vestigingslocatie, oppervlakte en bouwjaar. Het KVK Handelsregister bevat vaak wel de handelsnamen van een groot deel van de adressen. Door het KVK Handelsregister te koppelen aan de al geïnventariseerde adressen kan een groot gedeelte van de (handels)namen van bedrijven worden toegevoegd. Het koppelen van het KVK Handelsregister aan de al geïnventariseerde adressen kan bijvoorbeeld aan de hand van een unieke id-code per adres. Zo'n code kan bijvoorbeeld worden opgebouwd door postcode en huisnummer te koppelen. Het KVK Handelsregister bevat echter geen namen voor elk geïnventariseerd adres.

De optie om webscrapen in te zetten wordt nog onderzocht.

**Binnen verdiepend niveau 1 is er nog geen inzicht
in het aantal slaappleatsen op een bepaalde locatie**

Bijlage 4- Stappenplannen

Stappenplan Y2: Naam

Toevoegen/ controleren van de (handels)naam van een aanbieder van verblijfsaccommodaties

Stap 1

Toevoegen

Door het KVK Handelsregister te koppelen aan de al geïnterpreteerde adressen is een groot gedeelte van de (handels)namen van bedrijven toegevoegd. Het KVK Handelsregister bevat echter geen namen voor elk geïnterpreteerd adres. Ontbrekende (handels)namen zullen handmatig moeten worden opgezocht om toe te kunnen voegen aan de inventarisatie van verblijfsaccommodaties. Dit kan bijvoorbeeld via een internetsearch.

Stap 2

Controleren

Na het koppelen van de data en het handmatig toevoegen van sommige (handels)namen is het van belang om de (handels)namen die zijn verkregen via het KVK Handelsregister te controleren. In de praktijk blijkt namelijk dat de (handels)namen uit het KVK Handelsregister niet altijd (nog) correct zijn. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat sommige bedrijven in de praktijk een hele andere naam hanteren of na verloop van tijd een andere naam hebben aangenomen zonder dit aan te passen bij de Kamer van Koophandel. Om aan elk adres uit de inventarisatie de passende en correcte naam gekoppeld te hebben is het dus van belang om deze (handels)namen na te gaan en te controleren. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een korte internetsearch.

In de praktijk komt het vaak voor dat sommige bedrijven 'BV', 'NV', of 'VOF' in de (handels)naam hebben staan. Bij de controle van (handels)namen kan er voor worden gekozen om deze en/of soortgelijke termen/toevoegingen weg te laten.

Binnen verdiepend niveau 2 is er inzicht in het aantal slaappleaatsen op een bepaalde locatie